

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות נד.

עין משפט גד מצוה

ד א מיי פ"ג מהל' יבוס
הלכה ג ד סמג עשין נא
טו"ש"ע אה"ע סימן קסו
סעף ח:
ה ב מיי פ"ג מהל' סובל
ומיק הלכה יב סמג
עשין ע טו"ש"ע ח"מ סימן
מכא סעף יא:
ו ג מיי פ"ג מהל' יבוס
הלכה ג ד סמג עשין נא
טו"ש"ע אה"ע סימן קסו
סעף ח:
ז ד מיי פ"ג מהל' יבוס
ו"ה"ע אה"ע סימן ט
טו"ש"ע אה"ע סימן קט
סעף יב:
ח ה מיי שם וטו"ש"ע
סימן ג וימין קסו
סעף ח:
ט ו מיי שם פ"ג מהל' ג
טו"ש"ע אה"ע סימן קסו
סעף יב:
י ד מיי פ"ג מהל' סובל
ומיק הלכה יב סמג עשין
ע טו"ש"ע ח"מ סימן מכא
סעף ח:
יא ח מיי פ"ג מהלכות
יבוס הלכה ד סמג
עשין נא טו"ש"ע אה"ע
סימן קסו סעף ח:
יב ז מיי פ"ג מהל'
ממאט משכב ומוטב
הל' א סמג עשין רמג:

מרווח ורווח גופיה קאמר הם דכרבה הוא דמאי חזית דלמא דלך
סומקא טפי כו' וזה לא שייך אלא במאנסין אותו להרוג צידים אבל
אם רוצים לזרקו על התינוק ויתמעך זה אדרבה איכא למימר איכא
מאי חזית דלמא דכרביה סומקא טפי כו' כיון שאין הורג צידים
ולא הוא אלא קרקע עולם בעלמא
ואין מנוחה להליל חצרו גופו
לדלדבה חיי קודמין וההיקש דקרא
צהורג צידים כתיב כי כאשר יקום
איש על רעהו וגו' והשמה גרסין
בכל דוכתא מה רוצה יהרג ואל
יעבור אף נערה המאורסה יהרג ואל
יעבור פירושו יהרג הצועל ולא גרסין
מיהרג דקרקע עולם היא אי נמי
אר"י דאפי' גרסין מיהרג יש לפרש
דכי קאמר מיהרג קודם שתעשה
מעשה ותציל עליה את הערוה וא"ת
במסכת (דף נד. ושם) דנעמד צאונס אסור
ומפרש כגון לדנסוהו עובדי כוכבים
והשמתוהו לזהמה ידיה ופריך עלה
רבי זירא אונס רחמנא פטריה דכתיב
ולנערה לא תעשה דבר (דברים כג)
ומאי קושיא הא האי קרא דוקא
בקרקע עולם אריזי אבל עשה מעשה
חייב למסור עולמו דכפרישי' ומשמתוהו
לעצות כוכבים עושה מעשה הוא
ליתכא לאוקמה כשכפוהו עובדי
כוכבים לעצות כוכבים לאין זה
משמתוהו ואר"י דהכי פריך אונס
רחמנא פטריה ממיתה אפי' צעושה
מעשה דנאי דחייב למסור עולמו מ"מ
אם לא מסר עולמו לא מחייב מיתה
דולנערה לא תעשה דבר אפילו
צעשתה מעשה קאמר קרא דפטורה
ממיתה דצעשתה מעשה איירי
היקשא דקרא ועוד דכיון דלפי'ו
בר'ון מייחייב מיתה אע"ג דלא עבד
מעשה דהא אשה חייבת בר'ון
אע"ג דהוא קרקע עולם הי"ע
כשפטר הכתוב אונס צניעתה צית
דין דכתיב ולנערה לא תעשה דבר
פטור בכל ענין לא שנת עבד לא שנת
לא עבד ולהכי פריך כיון דפטור
ממיתה לא חשיב נעמד ליתכא כן
עבודה ומיהרג ליה הם דחשיב
שפיר נעמד צאונס אע"ג דפטור ממיתה'
דעבד כיון דחייב למסור עולמו וע"ש

ישן לא קנה. דישן לא בר דעת ולא היה קנינו קנין: צנקה.
שנתקשה לנאשתו ונפל מן הגג ונתקע צינמתו: חייב בד' דברים.
בנוק וזכר ורפוי וצבת כדלומר בהסובל (ב"ק דף פה:) פלע תחת פלעי'
לרבות השוגג כמודד ואונס כר'ון אבל צנמתה לא כדמפרש לקמן:
וצינמתו לא קנה. ללא אכיון לצינמה:
שנפסוהו לנאשתו. ונתקשה לה: מלוה.
לומר צביאה יותר מצחיליה: הא
חפץ. מלוה ליוצמי: ולקחה שלא
כדרכה. לרבות שאם צל עליה שלא
כדרכה קנה: במקום שמקיס שם
גרסינן: עד דמכיון לה נאש צביאה.
צעולם: נוק. שמיך אותה כאלו היא
שפחה נמכרת (ס) כמה היתה יפה
וכמה היא יפה: להטיח כחומל לאו
לומר צביאה יותר מצחיליה: הא
חפץ. מלוה ליוצמי: ולקחה שלא
כדרכה. לרבות שאם צל עליה שלא
כדרכה קנה: במקום שמקיס שם
גרסינן: עד דמכיון לה נאש צביאה.
צעולם: נוק. שמיך אותה כאלו היא
שפחה נמכרת (ס) כמה היתה יפה
וכמה היא יפה: להטיח כחומל לאו

(א) צ"ק כ"ה ט' נשי'
תוספת לעיל ט"ו ד"ה
(ב) א"ל יבמתה.
(ג) יבמתה. (ד) קדושין ד"ה.
(ה) פסחים ק"י עמ"ס יב.
מגילה י"ז (תרגומי י"ז) נדה
ס"ג. (ו) צ"ק פ"ה. (ז) אשמות
כ"ה. (ח) צ"ל שהוא.

תורה אור השלם

1. כי ישבו ארבעים יתרו
ומת אחד מהם וכן אין
לו לא תהיה אשת המת
החורגה לאיש יור יבמה
יבא עליה ולקחה לו
לאשה ויבמה:
דברים כה ה
2. ואם לא יחפץ האיש
לקחת את יבמתו ויעלה
יבמתו השערה אצל
הזקנים ואמרה מאן אכל
לקחים לאחיו שם
בישראל לא אבה יבמה:
דברים כה ז
3. ואיש אשר ישכב את
אשה זרה וגלה את
ערותה את מקרה הערה
והיא גלתה את מקור
דמיה ויגברו שניהם
מקרב עמם: ויקרא כ יח
4. ואיש אשר יקח את
אשת אחיו נדה הוא
ערות אחיו גלה עריריים
יקרא כ ט
5. וערות אחות אבך
ואחות אבך לא תקח
כי את שארו הערה
עמך ושארו יקרא כ יט

הגהות הב"ח

(א) נב' בעל כרחיה אביר:
מר ד"ה יבמה יב' עמיר:
(ג) רש"י ד"ה נוק וכו'
נמכרת בשוק כמה:

תוס' חד מקומאי

אלא בנתקע והאמר רבה
נפל מן הגג פירוש ברוח
מצויה ונתקע חייב בדי'
דברים (וביבמתו) לא
קנה. אלא כגון שנתכוון
לאשתו ותקפתו יבמתו
ובא עליה שניהם אונסים
ה"ד כגון שנתכוון לאשתו
ותקפתו עובדי כוכבים
ודרקום זו לזו. והא
דאמר יושן לא נקב דוקא
ישן אבל בתנאים קנה
בין אי ערה בין היא
ישנה קנה: אמר רבה
בנתכוון להטיח (באשתו)
(בנותל) והטיח ביבמתו
לא קנה להטיח בבהמה
והטיח ביבמתו קנה הוא
קא מכיון לשום ביאה

מוסף רש"י

חייב בארבעה דברים.
וכגון שפגל כחות מטיה
דסה אם קרוב למד
(ב"ק כ"ו). וביבמתו לא
קנה. אפי' ששניהם
על יבמתו כן בשוגג כין
בגמול קנה. בני מילי הכי
דמתיב לביחא אשה אחת,
אבל זה לא נתיבן לזה
ציאה הלכן לא קנה. ואם
חזר ועשה אחד מן האמין
כמה מלמי פסקה עליו
(סו). ביאה גומרת בה.
ועמה ציאה משמע עשה
עליה כמכח לעכב (קדושין
ד"א). תיר. על (תענית יב.)
מגילה (ח). דמתיבמתיב
יקן ויסעך (תענית טו).
לאהורוי סברא. דבר
הנא מצית הלל (מגילה)
(טו) אל כריך ממנו דבר
שליך הרהור אינו לומר בעל שמתמנם (תענית טו).

גליון הש"ס

גמ' ויבם ביאה גומרת.
עשין לעיל דף ק"ח ע"ב משה'
ויבמה ובקדושי ד' ע"א
רש"י ד"ה א"כ:

תוספות ושנים

ישן לא קנה ביבמתו פ"ה
משום דלא חייב ליה דעת. ולא
תיבא דלפילו חרש דלא היה
דקדק יש לו ליה טענה (דף
קנה. ונראה טעמה
משום דנעני כוונה ויחא
דקדק יש לו ליה טענה (דף
סובל. אבל כיון שאין לו
כוונה שיש לו כמו שיהא
ער. וכן נמי משמע לקמיה
דמתיב ליה מיבא עליה עד
דמתיב ליה: מה לאשת אח
דמתיב ליה: מה לאשת אח
שכן שן בידו לרבות. ותמיה
קדושין (צ"ח) דליף כל
העניות (צ"ח) קדושין
מוספין ממחמת אשה
נפתיך מה לאחות אשה שכן
צדוק לרבות שיקדי
הרבה שיש לו ליה טענה
אסור אחות אשה וי"ל דהא
לא קני צידו לרבות אלא
כשהוא מרה אסור על
החיים כגון צנמתה אם דאי
מקדש אף כולן אסורות על
אחיו משום שאם אח אבל
אין זה חשיבות אם יכול
להרבות אסור על עולמו:
מה לאחות אב שכן אסור
הנא מאליו והקשה הי"ר
יהודה בר נתן אמאי לא
שמעין כל שאסורי דא
מאליו ולא ע"י קדושין
מחמתו אב דהכי ידעי
קדושין עבדו לרבות לתיף
מאשת אח. וי"ל כיון דתיב
אסורין מתיבוי לאמתיב
(מתיבוי) עדיפא לן לאחיו
מתיבוי ועי"ל דהא אי
קאמר הכי היה פריסין
לרבות אם מתיבוי לאמתיב
לא מתיבוי למתיבוי אשה
שיש לה היתר בחיי בעלה
משא"כ באשת אח אבל
לקמן בסמוך נבי למתיב
מתיבוי דנה ואשת אח
נדה יש לה היתר בחיי
בעלה ומתיבוי פריך שפיר
מלמודא מה לנה ואשת